

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

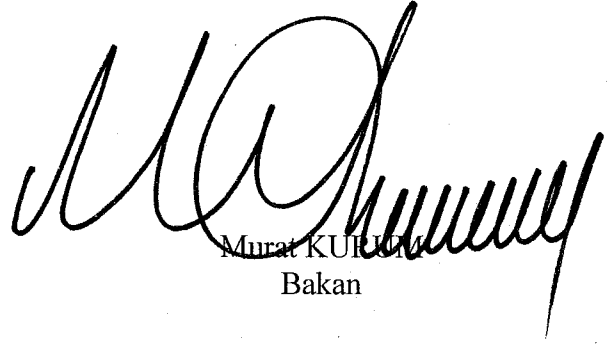
08 Eylül 2022

Sayı :30824082-610 4516383
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet, 11 Sayfa)
- Cevap Yazısı (160 Adet, 323 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN A. TUNCAY ÖZKAN'IN
TBMM 7/62343 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR**

SORULAR

Dünyanın çeşitli ülkelerinden ülkemize kötü plastik atık geldiği ve açık alanlarda depolandığı ayrıca, Bloomberg Haber Ajansı için çalışan bir gazetecinin yaptığı açıklamalarda ise Avrupa ülkelerinin kötü plastik atıklarının Adana'da açık bir alanda bekletildiği ve bu plastik atıkların akıbetinin belli olmadığı bilgilerine ulaşılmıştır. Ayrıca bu atıkların yakılarak imha edildiği iddia edilmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1- Dünya genelinden ülkemize yıllık kaç bin ton atık gelmektedir?
- 2- Katı ve sıvı atıkların ülkemize getirilmesinin gerekçeleri nelerdir?
- 3- Katı ve sıvı atıklar hangi firmalar aracılığı ile ülkemize getirilmektedir?
- 4- Avrupa'dan gelen atıklar hangi illerimize dağıtılmaktadır?
- 5- Bu atıkların yurdumuza sokulmasına hangi mevzuat uyarınca izin verilmektedir?
- 6- Bu kapsamda ithal edilen çöpün geri dönüşümünün yapılıp yapılmadığı denetlenmekte midir?

CEVAPLAR

Ülkemizde tehlikesiz atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliği'ne göre yürütülmektedir. 2021 yılı itibariyle kaynağı, içeriği ve kalitesi belirsizlikler içeren karışık türde plastiklerin ithalatı yasaklanmıştır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, atık kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir.

2020 yılında 775 bin ton olan plastik atık ithalat rakamı, alınan tedbirler sayesinde 2021 yılında 685 bin tona gerilemiştir. Çoğunlukla Avrupa ülkelerinden olmakla birlikte dünyanın muhtelif ülkelerinden atık ithalatı yapılmakta olup, gümrüklerde ve tesislerde yapılan sıkı denetimler sayesinde 2022 yılında da temiz ve geri dönüşüm verimi yüksek plastik atıkların ithalatına müsaade edilmektedir.

Ülkemizde atıklar geri dönüşüm / geri kazanım amacıyla ithal edilmekte olup, yakma ve bertaraf amaçlı plastik atık ithalatı yasaktır. Geri dönüşüm amaçlı ithal edilen atıklar katı formda olup, sıvı formdaki atıkların ithalatı yapılmamaktadır.

Ülkemizde atık ithalatı, Bakanlığımızdan Çevre İzin ve Lisans Belgesi almış geri dönüşüm tesislerinden Atık İthalatçısı Kayıt Belgesine sahip geri kazanım tesisleri tarafından üretim

kapasitelerinin %50'si kadar tahsisatı yapılmış kota miktarı kadar tehlikesiz atık ithalatı yapılabilmektedir.

Ayrıca, Adana da atık dökümü yapıldığı iddia edilen bütün bölgeler taranmış, herhangi bir döküm tespit edilmemiş, tehlikeli atığa rastlanmamış, analizlerde çevre ve insan sağlığı açısından tehlike yaratacak hiçbir parametre tespit edilmemiştir. Söz konusu atık dökümü yapıldığı iddia edilen lokasyonlara ilişkin konum ve koordinat bilgilerine, yönetmelik kapsamında yapılan analiz parametrelerinin sonuçlarına ve jenerik sınır değerlerine Bakanlığımız <https://cygm.csb.gov.tr/su-ve-toprak-yonetimi-dairesi-baskanligi-i-85474> web adresinden ulaşılabilir.

Atık Yönetim Uygulaması (ATYÖN) altında yer alan Atık Beyan Sistemi (TABS) ile atık üreticileri tarafından yapılan tehlikeli ve tehlikesiz atık beyanları, Mobil Atık Takip Sistemi (MoTAT) ile tehlikeli atıkların ve ithal edilen plastik atıkların taşınması süreci ve Kütle Denge Sistemi (KDS) ile de işleme tesislerinin kabul ettikleri atıklara uyguladığı geri kazanım/bertaraf işlemlerine ilişkin iş ve işlemler kayıt altına alınmakta, izleme ve denetleme faaliyetlerinde kullanılmak üzere Bakanlığımız ilgili birimlerine raporlanmaktadır.

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan diğer meri mevzuat hükümleri uyarınca, gerek geri kazanım faaliyeti kapsamında atık ithalat izni verilen atık işleme tesisleri, gerekse de Toplama Ayırma Belgesi kapsamında yurtiçinden atık toplayarak toplama-ayırma ve/veya geri kazanım faaliyeti gösteren Çevre İzin ve Lisansına sahip olan veya Belgesi bulunmayan tüm tesisler, sınır gümrük idarelerinin bulunduğu 17 İldeki 27 ihtisas gümrük kontrol noktasında incelemeler başta olmak üzere, bu atıkların ülkeye girişinden itibaren yurtiçinde toplanmasından taşınmasına ve geri kazanımından prosesin kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan bakiye atıkların bertarafına kadar olan tüm süreçte, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzde görevli denetim personelleri tarafından anlık olarak ve 3'er aylık periyotlarla sürekli olarak ve sıklıkla denetlenmektedir.

Bu kapsamda, atık işleme tesislerin bulunduğu tüm illerde gerekli denetimler ve ithalat kontrollerinin titizlikle gerçekleştirilmesi ve uygun olmayan atıkların iade edilerek, mevzuata aykırı faaliyet gösteren tesislerle ilişkin olarak da gerekli işlemlerin yapılması hususunda taşra teşkilatımız müteaddid defa talimatlandırılmıştır. Konu ile ilgili denetim ve incelemelerimiz titizlikle devam etmektedir.